

**Національний університет «Чернігівський колегіум» імені Т. Г.
Шевченка
Навчально-науковий інститут історії
та соціогуманітарних дисциплін
імені О. М Лазаревського**

СИЛАБУС
навчального курсу

АКСІОЛОГІЯ

Спеціальність – 033 Філософія

Освітній ступінь – бакалавр

Форма навчання – денна

Форма підсумкового контролю – екзамен

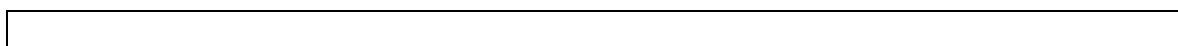
Викладач – Царенок Андрій Вікторович – доктор філософських наук,
доцент кафедри філософії та культурології

Тел.: 0665448285

E-mail: tsarenok-sever@ukr.net

Години консультацій: щосереді 13.00-14.00 (210 кабінет, з
можливістю дистанційної роботи на платформах ZOOM та Google-
class).

Чернігів 2021 – 2022

Освітньо-кваліфікаційна програма	
Кількість кредитів	5
Рік навчання	4
Семестр	7
Компонент освітньої програми	Обов'язковий компонент (ОК)
Мова викладання	Українська
Формат курсу	Денна форма навчання
Опис дисципліни	
Загальна кількість годин	150
Обсяг курсу	Денна форма: 40 годин аудиторних (з них: 20 годин лекцій; 20 годин практичних занять), 110 години самостійної роботи.
Мета курсу	Метою викладання навчальної дисципліни «Аксіологія» є ґрунтовне ознайомлення студентів із різними аксіологічними традиціями, сприяння розвитку їхнього вміння логічно мислити, вміння вести діалог, дискусію та гідну полеміку, а також сприяння моральному й естетичному розвитку студентського загалу.
Електронний ресурс	Zoom. Google Classroom.
Формування програмних компетентностей	<p>Загальні компетентності: ЗК1. Здатність до абстрактного мислення, аналізу і синтезу. ЗК2. Здатність вчитися й оволодівати сучасними знаннями. ЗК3. Здатність до пошуку та аналізу інформації з різних джерел.</p> <p>Спеціальні (фахові, предметні) компетентності: СК5.Здатність аналізувати сучасні філософські проблеми та вчення.</p>
Програмні результати навчання	<p>ПР1. Розуміти сенс філософії, її місце в системі культури.</p> <p>ПР4. Аналізувати та коментувати літературу з філософської, соціокультурної та загальногуманітарної проблематики.</p> <p>ПР8. Мати обізнаність у головних філософських методах і підходах, розуміти етико-практичну значущість філософського знання.</p> <p>ПР19. Використовувати у професійній діяльності розуміння основ людського мислення, застосовувати методи класичної і некласичної логіки, будувати систему доведень і спростувань.</p>

Програма та структура навчальної дисципліни												
Назви змістових модулів і тем	Кількість годин											
	денна форма						заочна форма					
	усьог о	у тому числі					усьог о	у тому числі				
		л	с	ла б.	нд .	с. р.		л	с	лаб.	нд.	с. р.
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Змістовий модуль 1. Теоретичний вимір аксіології.												
Тема 1. Вступ до вивчення аксіології	14	4				10						
Тема 2. Теоретичний вимір аксіології	24	4				20						
Тема 3. Цінності як предмет аксіологічного дискурсу	16	2	4			10						
Разом за змістовим модулем 1	54	10	4			40						
Змістовий модуль 2. Історія аксіологічних уявлень людства												
Тема 4. Історія аксіологічних уявлень людства: загальний огляд	10	10										
Тема 5. Аксіологічна думка античного світу	24		4			20						
Тема 6. Аксіологія Середньовіччя	12		2			10						
Тема 7. Аксіологічна думка доби Модерну	26		6			20						
Тема 8. Аксіологічні традиції на теренах України	24		4			20						
Разом за змістовим модулем 2	96	10	16			70						
Разом	150	20	20			110						
Літературні джерела	Основна література											

1. Філософія: природа, проблематика, класичні розділи: навч. посіб. для студ. ВНЗ / за ред. Г. І. Волинки. Київ: Каравела, 2018.
2. Бичко А. К., Бичко І. В., Табачковський В. Г. Історія Філософії: Підручник. Київ: Либідь, 2001.
3. Бойченко, І. В. Філософія : Навч. посібник для дистанц. навч. Київ : Ун-т "Україна", 2007.
4. Вандишев, В. М. Філософія. Екскурс в історію вчень і понять : навчальний посібник для студ. ВНЗ. Київ : Кондор, 2006.
5. Петрушенко, В. Л. Філософія : курс лекцій: навч. посіб. для вузів. Київ : Каравелла, 2002.
6. Філософія : навч. посіб. для студ. і аспір. вузів / за ред. І.Ф. Надольного. Київ : Вікар, 2011.
7. Філософія: природа, проблематика, класичні розділи : хрестоматія: навч. посіб. для студ. ВНЗ / за ред. Г.І. Волинки. Київ : Каравела, 2010.
8. Щерба, С. П., Заглада, О. А. Філософія : підруч. для студентів. Київ: Кондор, 2015.

Додаткова

1. Александр (Семенов–Тянь-Шанский), епископ. Православный катихизис. Москва: Издание Московской Патриархии, 1990.
2. Батиев Л. В. Закон и справедливость в философии Платона. *Правоведение*. 2005. № 5. С. 164–174.
3. Блоха Я. Є. Принцип справедливості у філософії Платона та Арістотеля. *Філософські обрії*. 2016. № 36. С. 79–87.
4. Блоха Я. Є. Категорія «справедливість» у політичній філософії Марка Тулія Цицерона. *Філософські обрії*. 2017. № 37. С. 24–30.
5. Гулыга А. Кант. Москва: Молодая гвардия, 1981. URL: https://platona.net/load/knigi_po_filosofii/istorija_nemec_kaja_klassicheskaja/gulyga_a_v_kant_1981/12-1-0-3451
6. Гулыга А. Немецкая классическая философия. Москва: Мысль, 1986. URL: http://www.mts.edu.27.ru/biblio/Phil/colection/pdf/1986_gulyga.pdf
7. Гусейнов А. А. Этика Аристотеля. Москва: Знание, 1984.
8. Еремин И. П. Лекции и статьи по истории древней русской литературы. Ленинград: Издательство Ленинградского университета, 1987. 327 с.
9. Кашников Б. Н. Концепция общей справедливости Аристотеля: Опыт реконструкции. *Этическая мысль*. 2001. Вып. 2. С. 89–117.
10. Кашуба М. В. Георгій Кониський. Київ, 1999.
11. Кострюков С. Історична генеза поняття «цінність» у філософії. *Вища освіта України*. 2002. № 4. С. 24–32.

12. Кравченко И. И. Политические и другие социальные ценности. *Вопросы философии*. 2005. № 2. С. 3–16.
13. Кримський С. Б. Під сигнатурою Софії. Київ: Києво-Могилянська академія, 2008.
14. Майоров Г. Г. Формирование средневековой философии. Москва: Мысль, 1979.
15. Мащенко С. Т. Любов до мудрості і віра. Чернігів, 2006.
16. Панченко Л. Цінність як філософська інтенція буття людини. *Вища освіта України*. 2002. № 4. С. 33–37.
17. Пуліна В. І. Становлення естетичного світогляду Пантелеймона Куліша (впливи та вподобання). *Сіверянський літопис*. 2006. № 4. С. 157–162.
18. Столович Л. Н. Красота. Добро. Истина: Очерк истории эстетической аксиологии. М.: Республика, 1994.
19. Столович Л. Н. Об общечеловеческих ценностях. *Вопросы философии*. 2004. № 7. С. 86–97.
20. Федорова М. М. Классическая политическая философия. Москва: Изд-во «Весь мир», 2001.
21. Царенок А. В. Драма святителя Георгия (Конисского) «Воскресение мертвых»: связь с Евангельскими притчами. *Вестник Харьковской Духовной семинарии*. 2020. № 11. С. 27–33.
22. Царенок А. В. Естетико-аскетичні традиції Візантії в історії християнської культури. Чернігів: ЧНПУ імені Т. Г. Шевченка, 2017. (глави 2 та 4).
23. Царенок А. В. Етичні смисли драми святителя Георгія (Кониського) «Воскресіння мертвих». *Філософські обрії*. 2020. Вип. 44. С. 105–121.
24. Царенок А. В. «Защищать обиженных, обуздывать злодеев...» (памяти святителя Георгия (Конисского), архиепископа Могилевского). *Троїцький вісник*. 2020. № 5. С. 3.
25. Чижевський Д. І. Історія української літератури. К. : Академія, 2003.
26. Шаповал В. Модифікації свободи і ціннісно-смісловий континуум. *Філософські обрії*. 2004. № 11. С. 163–177.

Першоджерела

1. Августин Аврелий. Исповедь. [пер. с лат. М. Е. Сергеенко]. Санкт-Петербург: Азбука, Азбука-Аттикус, 2014.
2. Антоний Великий, преп. Послания. *Преподобный Антоний Великий. Житие и послания*. Москва: ООО «Синтагма», 2010. С. 181–253.
3. Аристотель. Поэтика. Риторика [пер. с др.-греч. В. Аппельрота, Н. Платоновой]. Санкт-Петербург : Издательский Дом “Азбука-классика”, 2007.
4. Аристотель. Сочинения: в 4-х т. Москва: Мысль, 1983.

5. Василий Великий, св. Письма. Москва: Издательство Московского Подворья Свято Троицкой Сергиевой Лавры, 2007.
6. Василий Великий, св. Творения : в 2-х т. Т. 2 : Аскетические творения. Письма.
7. Виндельбанд В. Избранное: Дух и история. Москва: Юрист, 1995. URL: https://platona.net/load/knigi_po_filosofii/neokantianstvo/vindelband_v_izbrannoe_dukh_i_istorija/66-1-0-3454
8. Гоголь М. Вибрані місця з листування з друзями. URL: <http://booksonline.com.ua/view.php?book=78912>
9. Григорий Богослов, св. Избранные творения. Изд. 2-ое. – Москва: Издательство Сретенского монастыря, 2010.
10. Григорий Двоеслов, свт. Беседы на Евангелия. Москва: Издательство Московского Подворья Свято-Троицкой Сергиевой Лавры, 2009.
11. Григорий Нисский, св. Творения: в 8 т. Москва: Типография Т. Готье, 1861. Т. 1.
12. Иоанн Дамаскин, преп. Точное изложение православной веры. Москва: Отчий дом, 2011.
13. Иоанн Златоуст, св. Избранные поучения : Сборник поучений в применении к десяти заповедям Божиим. Спасо-Преображенский Мгарский монастырь, 2001.
14. Иоанн (Максимович), свят. Илиотропион. URL: <https://mybook.ru/author/svyatitel-ioann-maksimovich/iliotropion-ili-soobrazovanie-chelovecheskoj-voli/read/>
15. Кант И. Критика здатності судження. URL: https://platona.net/load/knigi_po_filosofii/istorija_nemec_kaja_klassicheskaja/kant_i_kritika_sposobnosti_suzhdenija/12-1-0
16. Кант И. Критика практичного розуму. URL: <https://litportal.ru/avtory/immanuel-kant/kniga-kritika-prakticheskogo-razuma-195361.html>
17. Климент Александрийский. Кто из богатых спасется? Москва: Сибирская Благовонница, 2011.
18. Кониський Г. Філософські твори: У 2 т. К. : Наукова думка, 1990. Т. 1. (Розділ «Етика»).
19. Куліш П. Хутірська філософія. Хроніка 2000. 1994.
20. Памятники литературы Древней Руси. Начало русской литературы. XI – начало XII века. М. : Художественная литература, 1978. 413 с.
21. Памятники литературы Древней Руси: XII в. М. : Художественная литература, 1980. 704 с.
22. Памятники литературы Древней Руси: XIII век. М. : Художественная литература, 1981. 616 с.
23. Патерик Києво-Печерський. Упорядкування, адаптація українською мовою І. Жиленко. К. : КМ Academia, 2001. 348 с.

	<p>24. Платон. Держава [пер. з давньогрец. Д. Коваль]. Київ: Основи, 2000.</p> <p>25. Платон. Диалогі: В 2-х кн. [пер. с древнегреч. Н. В. Самсонова и др.]. Москва: Эксмо, 2007–2008.</p> <p>26. Риккерт Г. Философия жизни. Киев: «Ника-Центр», «Вист-С», 1998 URL:https://platona.net/load/knigi_po_filosofii/neokantianstvo/rikkert_g_filosofija_zhizni/66-1-0-2714</p> <p>27. Сковорода Г. С. Сад Божественных песней. Харьков : Фолио, 2009. 287 с</p> <p>28. Фома Аквинский. Сумма против язычников [пер. и примеч. Т. Ю. Бородай]. Книга I. Москва: Институт философии, теологии и истории имени св. Фомы, 2004.</p> <p>29. Фома Аквинский. Сумма теологии. Часть I. Вопросы 75–119 [пер., ред. и примеч. С. И. Еремеева]. Киев: Эльга ; Ника-Центр, 2005.</p> <p>30. Цицерон Марк Тулий. Диалогі: О государстве. О законах / Сост. И. Н. Веселовский и др. Москва: Наука, 1994.</p> <p>31. Шевченко Т. Кобзар. Щоденник. Харків, 2014.</p> <p>32. Шопенгауэр А. Афоризмы житейской мудрости. Минск: Харвест, 2012.</p> <p>Інформаційні ресурси в Інтернеті:</p> <p>1. Сайт Національної бібліотеки України ім. В.І. Вернадського http://www.nbuv.gov.ua</p> <p>2. Сайт Національної парламентської бібліотеки України http://nplu.org</p> <p>3. Сайт Державної науково-технічної бібліотеки України http://www.gntb.gov.ua</p> <p>4. http://ru.wikipedia.org</p> <p>5. http://cyberleninka.ru/article/c/filosofiya</p> <p>6. http://www.bibliotekar.ru/filosofia/index.htm</p> <p>7. http://filosof.historic.ru/</p>
<p>Політика дисципліни та оцінювання</p>	<p>Студент має право:</p> <ul style="list-style-type: none"> - вільно висловлювати свої думки усно або письмово, аргументуючи їх знаннями провідних засад предмету, змісту першоджерел; - вносити пропозиції щодо формування та реалізації власної освітньої траєкторії; активізації власної самостійної пізнавальної діяльності, форм і методів проведення аудиторних занять; - відпрацьовувати пропущені заняття в установленому порядку; - отримати індивідуальні консультації у викладача. <p>Студент зобов'язаний:</p> <ul style="list-style-type: none"> - відвідувати заняття всіх видів відповідно до встановленого дирекцією розкладу, запізнення на заняття допускається тільки з поважних причин;

	<p>- брати активну участь у роботі під час аудиторних занять, дотримуватися правил етичної поведінки, поважати думки та права інших студентів і викладача;</p> <p>- виконати індивідуальне завдання</p> <p>- самостійну роботу, підготовка якої є обов'язковою умовою допуску до екзамену. Студент, який не підготував самостійну роботу, до екзамену не допускається.</p> <p>- набрати під час вивчення навчальної дисципліни мінімум 35 балів.</p> <p>Політика щодо дедлайнів та перескладання. Пропущені з поважної причини заняття дозволяється відпрацьовувати впродовж двох тижнів після завершення дії поважної причини і при наявності документа-підстави (довідки, розпорядження про індивідуальних графік відвідування тощо).</p> <p>Політика щодо академічної доброчесності. Студенти керуються нормами «Положення про академічну доброчесність здобувачів освіти в національному університеті «Чернігівський колегіум» імені Т.Г.Шевченка» (Наказ Ректора № 383 від 27.12.2019 р. зі змінами і доповненнями від 23.12.2020 (https://drive.google.com/file/d/1YOj2QK3xW-03evO8Tkg1o3ZKUAbBL-VH/view)). У процесі навчання та при підготовці самостійної роботи, виконанні індивідуальних завдань, забороняються плагіат, фабрикація та фальсифікація результатів, списування, хабарництво.</p> <p>Політика щодо викладання. Викладання навчальної дисципліни відбувається на засадах студентоцентризму, антропоцентризму, гуманізму, поваги до соціокультурного плюралізму.</p>
<p>Навчальні методи та техніки, які будуть використуватися під час викладання курсу</p>	<p>Словесний (пояснення, розповідь, лекція, дискусія); наочний (ілюстрації, демонстрації); робота з книгою (читання, конспектування, вивчення, реферування, цитування, виклад, складання плану); відео-методи (перегляд); практичний. Робота в бібліотеці та з науковими інтернет-джерелами. Підготовка презентацій, індивідуальних навчально-дослідних завдань. Аналіз відео-метаріалів. Робота в системі Zoom та GoogleClassroom.</p>

Оцінювання	Шкала оцінювання			
	Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка за шкалою ECTS	Оцінка за національною шкалою	
			для екзамену, курсової роботи (проекту), практики	для заліку
90 – 100	A	відмінно	зараховано	
83 – 89	B	добре		
75 – 82	C			
68 – 74	D	задовільно		
60 – 67	E			
35 – 59	Fx	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання	
0 – 34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	